

Taxon Geranium phaeum

Název taxonu	Geranium phaeum
Vědecký název taxonu	Geranium phaeum
Jména autorů, kteří taxon p...	Linné (1753)
Odrůda	‘Raven’
Český název	kakost hnědočervený
Synonyma (zahradnický pou..	Geranium lividum L’Hér.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	subsp. austriacum Hayek
Nadřazená kategorie	Geranium

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše, Cirkumboreální oblast, Atlanticko-eurosibiřská oblast, Mediterránní oblast, Iránsko-turanská oblast a Čínsko-japonská oblast
Biogeografické regiony - po..	pohoří iberská, alpská a balkánská, odtud po karpatském oblouku do hor sudetských

Zařazení

Fytocenologický původ	taphrofyt a telmatofyt, pelochtofyt, efylofyt, chledofyt - vlhké louky a příkopy, horské nivy, břehy vodních toků, mokré lesy a křoviny, sídliště, v horách k 2400 m n.m.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Diza - divoce rostoucí trvalka záhonového charakteru

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě vzpřímená trvalka přes půl metru vysoká, s robustním olistěním a vzdušnými květenstvími
Kořen	početné adventivní kořeny ze silných podzemních oddenků
Výhony	vidlanovitě větvené, v nodech jednostranně lomené, odstále chlupaté a žláznaté, střídavě (!) olistěné
Listy	dlouze řapíkaté (horní téměř přisedlé), v obrysu obvejčité, přes 0.1 m široké, dlanitě pětidlílné s úkrojky nepravidelně zubatými, oboustranně žláznatě pýřité, často s kaštanovou kresbou (ne u subsp. lividum!), s brzy zasýchajícími palisty
Květenství	početné dvoukvěté vijany na žláznatých stopkách, za rozkvětu

	poniklé
Květy	nepříliš veliké, různobarvné, oboupohlavné, volnoplátéčné, pětičetné, hnědopurpurové s bělavým okem nebo (var. lividum) šeříkově růžové, slabě souměrné s plátky překrývajícími se a nazpět ohnutými, se žlutými nebo fialovými prašníky; sepaly osinkaté a žláznatě chlupaté
Opylovací poměry	Samosprašná
Plody	zobanité merikarpy bez okrasné hodnoty
Semena	elipčitá, světle hnědá
Možnost záměny taxonu (+..)	zaměnitelné s balkánským <i>G. reflexum</i> L. (cípy kalicha jen nezřetelně osinkaté a silně nazpět ohnuté) a především s hybridy s tímto druhem (<i>G. × monacense</i> Harz s květy zpravidla špinavě růžovými)
Dlouhověkost	dlouhověká
Doba rašení	Na jaře rašící (IV)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Květen
Konec doby kvetení	Červen
Doba kvetení - poznámka	v horách často do července

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	přízpůsobivý taxon, lépe však prospívá na slunci (jen za dostatku vody)
Faktor tepla	výsevy: nabobtnání osiva 20°C, poté cca šest týdnů 2°C-6°C, vzchází 10-14 dní při 18°C-24°C; řízkování 22°C-24°C; mrazuvzdorná do -34°C (USDA)
Faktor vody	mezofyt až hygryt
Faktor půdy	hluboká a bohatá živinami, přednostně alkalická (pH 6.5 - 8.0) s vyšším podílem organické složky
Faktor půdy - vápnomilný	✓

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně, především v době kvetení
Použití - pro trvalky	OPD - Okraj porostu dřevin, VPp - Volné plochy přírodě blízkého charakteru, VPz - Volné plochy záhonového charakteru a OV - Okraj vody
Použití - pro trvalky - pozná..	GR2 abs-hs, doplňkově FR2 abs

Choroby a škůdci	askomycety (Erysiphe, Alternaria, Cercospora, Phytophthora) a rzi rodu Puccinia (Aecidium); ze škůdců háďátka (Meloidogyne, Pratylenchus, Helicotylenchus, Scutellonema), klopušky a jiné ploštice (Hypera, Protoemphytus, Rhopalus), lalokonosci (Limobius), mandelinky rodu Aphthor, bejlmorky a obaleči (Dasineura, Cnephasia).
Doporučený spon pro výsad..	v parkových výsadbách 4-6 rostlin na m ² , nejlépe ve větších skupinách až po 20-30 rostlinách

Množení

Množení	Řízkování, Bazální řízky, Dělení trsů a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	jako řízky použitelné jarní růžice s částí oddenku; výsev: 10 g osiva k dopěstování tisíce rostlin
Mezihrnky	nejméně 6 cm sadbovače
Konečné hrnky	kontejnery 10-12 cm
Retardace	ne
Květní tvorba	nejspíše fakultativně dlouhodobní rostliny - exaktní data dosud chybí; nutná je vernalizace (šest týdnů 4°C-6°C)
Doba kultivace	z výsevů 14-18 týdnů; z tkáně 12-14 týdnů, po převodu na nesterilní substrát šest týdnů otužování pod vodní mlhou a 8-10 týdnů ve školce
Odrůdy	na padesát odrůd lišících se zbarvením listů a květů (temně kaštanové 'Angelina', 'Jupiter', 'Chocolate Chip', 'Raven', 'Slatina', 'Springtime', 'Sericourt', Samobor', 'Tritia'; modropurpurové 'Blauwvoet', 'Our Pat', 'Lisa', 'Nighttime', 'Possibility', 'Mierhausen', 'Saturn'; růžové a lila 'Anne Claire', 'Goldmund', 'Klepper', 'Mixbury Ghost', 'Nightshade', 'Stilongfleet Ghost', 'Walkura'; bílé 'Album', k tomu několik duhově růžových odrůd G. x monacense Harz: 'Calligrapher', 'Muldoon' atd.)

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [C 2 b: záhon vlevo od hlavních dveří po roh... / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C](#)
- [C 7: podél zdi budovy na straně příjezdové... / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C](#)

Celky sbírek - poznámka

C 2b: 'Trilly Petals' C7 : Lily Lovell'

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...	C 2b: 'Trilly Petals' - VI/ 2011 C 7: 'Lily Lovell' - VI/2011 L- stinná zahrada: 'Raven' - VI/2023
Dodavatel	'Trilly Petals'; 'Lily Lowell': Pereny - Ondřej Fous 'Raven' - Trvalky Semenín
VBN statistiky	2005: 85 tisíc prodaných hmků (kakosty celkem) s obratem 56 tis.eur; z toho "Geranium overig" 70 tisíc hmků (40 tis.eur)
Poznámka	pěstována před rokem 1700; plnokvěté odrůdy od roku 1882
Odkazy	- Armitage J. (2006): RHS Plant Trials and Awards: Hardy Geraniums, stage 2. RHS Garden Wisley Bulletin 14:1-16 -- - Armitage J. (2007): Coloured-leaved cultivars of Geranium phaeum. The Plantsman, New Series 6 (3): 157-161 -- - Yeo P.F. (2001): Hardy Geraniums

Grafické přílohy

